

OPŠTI USLOVI ZA KOMBINOVANO OSIGURANJE MOTORNIH VOZILA (AUTO-KASKO)

I. UVODNE ODREDBE

(1) Izrazi upotrebljeni u ovim uslovima za kombinovano osiguranje motornih vozila (auto kasko) (u daljem tekstu: Uslovi), imaju sledeće značenje:

- 1) **osiguravač** – Sava neživotno osiguranje a.d.o;
- 2) **ugovarač osiguranja** - lice koje sa osiguravačem zaključi ugovor o osiguranju;
- 3) **osiguranik** - lice čiji je imovinski interes osiguran;
- 4) **polisa** - ugovor o osiguranju;
- 5) **premija** - iznos koji ugovarač osiguranja plaća za osiguranje na osnovu ugovora o osiguranju;
- 6) **naknada iz osiguranja** - iznos koji osiguravač isplaćuje po ugovoru o osiguranju;
- 7) **mala materijalna šteta** - svaka šteta koja se u tehničkom smislu po svom obimu i vrsti tretira kao manja i koja posle nastanka ne ugrožava bezbedan nastavak upravljanja i kretanja oštećenim vozilom. Ne smatra se malom materijalnom štetom ukoliko je vozilo posle oštećenja ostalo nepokretno kao i u svakom drugom slučaju kada je potpuno uništeno tri i više funkcionalno nezavisnih delova i mehaničkih sklopova vozila.
- 8) **suma osiguranja** – je stvarna vrednost predmeta osiguranja na dan nastanka osiguranog slučaja i predstavlja maksimalnu obavezu naknade iz osiguranja za troškove i štetu u slučaju ostvarenja osigurane opasnosti kada je osiguranje zaključeno „na stvarnu vrednost“

Ovi uslovi se primenjuju za:

- 1) kasko osiguranje motornih vozila, iz člana 1. ovih uslova,
- 2) delimični kasko (osiguranje stakla od loma),
- 3) osiguranje od rizika loma i
- 4) osiguranje dodatne opreme, prtljaga i drugih predmeta u motornim vozilim

II. KASKO OSIGURANJE

Član 1. PREDMET OSIGURANJA

- (1) Predmet osiguranja su sve vrste motornih, priključnih i šinskih vozila kao i motocikli sa pomoćnim motorom (u nastavku: vozila) i njihovi sastavni delovi koji su ugrađeni ili pričvršćeni u/na vozilu.
- (2) Sastavnim delovima vozila smatraju se: fabrički ugrađena oprema, sistem ili samostalna tehnička jedinica koji su sastavni deo određene vrste, tipa i modela vozila navedenog u ugovoru o osiguranju, kao i zakonski propisana oprema.
- (3) Ukoliko se posebno ugovori, predmet osiguranja može biti i naknadno naručena i ugrađena ili pričvršćena oprema, sistem ili samostalna tehnička jedinica konstrukcijski namenjena za upotrebu u vozilu i van njega, koja nije obuhvaćena ponudom proizvođača vozila i nije bila fabrički ugrađena ili pričvršćena u/na vozilu.

- (4) Delovi vozila koji su odvojeni od vozila nisu predmet osiguranja, osim ako drugačije nije ugovoreno.

OSIGURANE OPASNOSTI (RIZICI) KOMBINOVANO KASKO OSIGURANJE

Član 2. OSNOVNE OPASNOSTI

Osiguranje prema ovim uslovima pokriva sledeće opasnosti:

- 1) saobraćajna nezgoda – sudar, udar, prevrtanje, iskliznuće, pad u provaliju, kao i ostala oštećenja ili uništenja vozila prouzrokovana iznenadnim događajima pod dejstvom mehaničke sile;
- 2) pad ili udar nekog predmeta uključujući i pad snega i ledenica;
- 3) pad vazdušne letelice - pad i udar vazdušne letelice bilo kog vida (motorni avion, jedrilica, helikopter, raketa, balon, paraglajder, padobran, dron i sl.) ili njenih delova na osigurano vozilo;
- 4) štete na osiguranom vozilu prouzrokovane pri sprečavanju veće štete na stvarima odnosno pomaganju povređenim licima (postupanje u krajnjoj nuždi);
- 5) požar – vatra koja se pojavila iznenada i neočekivano na osiguranom vozilu, a koja je nastala izvan ili u samom vozilu;
- 6) udar groma – štete na motornom vozilu izazvane direktnim dejstvom sile ili toplote groma usled kojih dolazi do promene oblika tela, kao i štete od udara predmeta koje je srušio grom; Štete izazvane indirektnim dejstvom groma i atmosferskog pražnjenja nisu predmet pokrića.
- 7) iznenadno termičko ili hemijsko delovanje na osigurano vozilo spolja;
- 8) eksplozija – iznenadno ispoljavanje sile zasnovane na težnji pare ili gasova za proširenjem;
- 9) oluja – vetar koji duva brzinom od najmanje 17,2 m/s odnosno 62 km/h i jačinom od najmanje 8 stepeni po Boforovoj skali;
- 10) grad (tuča) – štete od uništenja odnosno oštećenja osiguranog vozila koje su izazvane udarom grada;
- 11) klizanje tla i iodron zemljišta – klizanjem tla smatra se iznenadno kretanje mase zemljine površine ili stena na kosim terenima, sa jasnim manifestacijama lomljenja površine tla. Pod odronom se smatra pojava iznenadnog odvajanja, otkidanja i sručivanja komada čvrstog materijala kao geološke pojave;
- 12) snežna lavina – snežna masa u pokretu koja se odvojila s planinskih obronaka. Osiguranje pokriva i štetu koja će nastati zbog vazdušnog pritiska kojeg je prouzrokovala snežna lavina;
- 13) vandalizam – nasilno ili drsko (vandalsko) ponašanje trećih lica;
- 14) manifestacija i demonstracija – organizovano javno izražavanje raspoloženja grupe građana dozvoljeno od strane nadležnih organa.

Član 3. DOPUNSKE OPASNOSTI

Uz osiguranje osnovnih opasnosti, ako se posebno ugovori i plati dodatna premija, mogu se uključiti i dopunski rizici:

(1) Provalna krađa, razbojništvo, razbojnička krađa.

- 1) Provalna krađa – protivpravno oduzimanje tuđeg zaključanog vozila ili njegovih sastavnih delova demontiranjem, obijanjem i provaljivanjem, a ključevi se u momentu ostvarenja rizika nisu nalazili u vozilu, u nameri da se upotrebi za vožnju ili pribavi protivpravna imovinska korist sebi ili drugom licu.
- 2) Razbojništvo - delo gde je počinitelj upotrebom sile protiv nekog lica ili pretnjom da će neposredno napasti na život ili telo lica, oduzeo osigurane delove ili vozilo u nameri da ga upotrebi za vožnju ili da njihovim prisvajanjem pribavi sebi ili nekom drugom licu imovinsku korist.
- 3) Razbojnička krađa – delo gde je počinitelj zatečen u vršenju provalne krađe, pa u nameri da ukradeno vozilo ili njegove delove zadrži, upotrebi silu protiv nekog lica ili pretnju da će neposredno napasti na život ili telo lica.

Smatra se da je osigurani slučaj nastao ako se vozilo ne pronađe u roku od 30 dana od dana prijave nestanka vozila nadležnom organu.

Osiguranje ne pokriva štetu ako je izvršilac krivičnog dela:

- lice kome je osiguranik dao osigurano vozilo na upravljanje i upotrebu (utaja), ukoliko nije posebno ugovoreno i plaćena dodatna premija.
- lice koje je rođak osiguranika u prvom stepenu ili lice za čije ponašanje osiguranik odgovara ili živi sa njim u zajedničkom domaćinstvu,
- lice koje je zaposleno kod osiguranika.

Ovim osiguranjem pokriveni su i troškovi ponovnog kodiranja ključeva ili potpune zamene brava u slučaju krađe ključeva od automobila što se mora dokazati zapisnikom nadležnog organa.

(2) Neposredni kontakt vozila sa divljim i domaćim životinjama kao i šteta od glodara;

Kod neposrednog kontakta vozila sa divljim ili domaćim životinjama osiguranje ne pokriva posrednu štetu, kao ni štetu koja će nastati zbog pokušaja sprečavanja neposrednog kontakta. Ova posredna šteta je pokrivena rizikom saobraćajne nezgode.

(3) Potapanje osiguranog vozila kod prevoza trajektom;

(4) Poplava, bujica ili visoka voda.

Poplava je stihijsko, neočekivano plavljenje terena od stalnih voda (reke, potoci, jezera i dr.) usled izlivanja iz korita, provale nasipa ili brana, odnosno zbog izlivanja vode usled izvanredno visoke plime i talasa neuobičajene snage, kao i nadolaženje vode iz veštačkih jezera. Osiguranjem su obuhvaćene samo štete izazvane na osiguranom vozilu za vreme dok poplava traje i neposredno posle povlačenja vode.

Bujicom se smatra stihijsko, neočekivano plavljenje terena vodenom masom koja se obrazuje na strmim terenima usled jakih atmosferskih padavina i sliva ulicama i putevima.

Poplavom se smatra i izuzetna pojave neuobičajenog porasta vodostaja u neočekivano vreme i pojava podzemne vode kao njena posledica.

Osiguranje pokriva i štetu koja nastaje kada visoka ili podzemna voda nadmaši normalnu mesečnu visinu vode ili protoka kojeg pokazuje najbliži vodomer.

Osiguranje ne pokriva štetu koja nastaje:

- na vozilu za vreme kada se ono nalazi na prostoru između potoka i nasipa, odnosno reke i nasipa, osim ako to nije posebno ugovoreno,
- na vozilu za vreme kada se ono nalazi u punom ili presušenom koritu potoka ili reke, osim ako to nije posebno ugovoreno;

- zbog vožnje u poplavljenom području, koritu potoka ili reke ili u slučaju ako je vozaču poznato da vozi u susret stihijskom delovanju voda, osim kada se spašavaju ljudi.

Član 4. DELIMIČNI KASKO (OSIGURANJE STAKLA OD LOMA)

- (1) Osiguranje stakla od loma moguće je ugovoriti za vozila koja imaju zaključenu polisu obaveznog osiguranje vlasnika motornih vozila od odgovornosti za štetu pričinjenu trećim licima (autoodgovornost) kod osiguravača.
- (2) Ukoliko se zaključi osiguranje, obuhvaćena je osiguravajuća zaštita od uništenja / oštećenja stakala na putničkim automobilima, teretnim vozilima i autobusima, osim krovnih stakala, stakala na svetlima i ogledalima.
- (3) Rizik krađe stakala nije obuhvaćen ovim osiguranjem.
- (4) Za štete stakla od loma ili oštećenja standardno ugrađenog stakla na osiguranom vozilu isplata naknade iz osiguranja se umanjuje za ugovorenu franšizu.
- (5) Naknada iz osiguranja utvrđuje se u visini nastale štete obračunate prema visini troškova za nameštanje novog stakla, bez umanjenja za iznos amortizacije, a najviše do ugovorene sume osiguranja na "prvi rizik".
- (6) Ugovor o osiguranju se zaključuje na sumu osiguranja prvog rizika ("prvi rizik"), koja se iscrpljuje isplatom svake pojedinačne naknade, a najviše do visine sume prvog rizika.
- (7) Maksimalne sume osiguranje, premijske stope i franšize, za zaključenje osiguranja stakla od loma, navedene su u Premijskom sistemu, za svaku vrstu vozila posebno.
- (8) Plaćanje premije vrši se u celosti po ispostavljanju fakture, bez primene popusta.

Član 5. ISKLJUČENJA IZ OSIGURAVAJUĆEG POKRIĆA

- (1) Osiguravač nije u obavezi da naknadi štetu i troškove koji su nastali:
 - 1) na električnoj opremi usled prenapona ili indukcije, kao posledica indirektnog udara groma odnosno atmosferskog pražnjenja.
 - 2) na električnoj instalaciji zbog pregrevavanja ili topljenja, osim ako se nije razvio požar;
 - 3) zbog izlivanja vode iz kanalizacione mreže, osim ako do izlivanja nije došlo zbog poplave, a ugovoren je dopunski rizik poplave, bujice i visoke vode;
 - 4) zbog prodora vode u prostor motora na vozilu, osim kada se spašavaju ljudi;
 - 5) usled kvara na motoru, menjaču i drugim sklopovima na vozilu zbog gubljenja ulja ili rashladne tečnosti u toku nastavka vožnje nakon oštećenja vozila;
 - 6) od pada ili udara tereta usled manipulacije prilikom utovara/ istovara ili u toku prevoza vozilom, osim u slučaju sudara, prevrtanja, iskliznuća ili pada vozila ;
 - 7) nastale prilikom prevoza drugim vozilom na kopnu;
 - 8) kao neposredna posledica trajnih hemijskih, termičkih ili mehaničkih uticaja (korozija, zračenje, starenje i sl.);
 - 9) zbog atomske reakcije, atomske radijacije ili radioaktivne kontaminacije;
 - 10) usled ratnih operacija, terorizma, pobuna, nemira i sličnih napada, koji nastaju kod takvih događaja, sabotaža sa političkim motivima, detonacija eksploziva, zaplene, konfiskacije, oduzimanja, prikrivanja ili drugih sličnih mera koje izvršava ili ima nameru da izvrši bilo koja vlast ili druga slična organizacija koja se bori za vlast;

- 11) nastale usled opasnosti za koju je za proširenje osiguravajućeg pokrića potrebno plaćanje dodatne premije, a ista nije plaćena.
- 12) gubitkom pogonskog goriva iz bilo kog razloga.
- 13) gubitkom ulja iz motora, menjača ili diferencijala i rashladnih tečnosti iz bilo kog razloga, osim ako je šteta nastala zbog neke od osiguranih opasnosti;
- 14) umanjenjem vrednosti osiguranog vozila nakon izvršene popravke;
- 15) poboljšanjem ili usavršavanjem vozila, nastalih prilikom popravke (dobijanje na vrednosti);
- 16) zbog posrednih šteta, posebno gubitak zarade, prekid posla, kazne, troškove za iznajmljivanje vozila, osim ako drugačije nije određeno, odštetne zahteve, troškove garažiranja i čuvanja osiguranog vozila;
- 17) uništenjem ili oštećenjem pneumatika, osim ako je do uništenja ili oštećenja došlo usled saobraćajne nezgode ili vandalizma čiji se nastanak potvrđuje zapisnikom nadležnog organa;
- 18) estetska oštećenja felni (ogrebotine i druga manja oštećenja koja ne narušavaju redovnu i bezbednu upotrebu, a čija je jedina svrha poboljšanje izgleda);
- 19) ukoliko su osiguranik ili vozač prekršili tehničke propise i uputstva proizvođača o održavanju i korišćenju osiguranog vozila ili su vozilo koristili za namenu drugačiju od one koja je naznačena u ugovoru o osiguranju;
- 20) ukoliko osigurano vozilo nije registrovano. Ova odredba ne važi prilikom zaključivanja osiguranja za nova vozila koja se nalaze u salonu i za radna vozila;
- 21) ostvarenjem rizika provalne krađe, razbojništva, razbojničke krađe ukoliko je u momentu ostvarenja osigurane opasnosti vozilo, odnosno zaštitni uređaji bili otključani, ili su se u vozilu nalazili ključevi od vozila ili zaštitnog uređaja.
- 22) Smatraće se da je vozilo bilo otključano ukoliko osiguranik prilikom prijave štetnog događaja osiguravaču ne preda sve originalne primerke ključeva vozila, uključujući i ključeve od zaštitnih uređaja;
- 23) ukoliko osigurano vozilo ima falsifikovani broj šasije, odnosno broj šasije koji nije u standardima proizvođača;
- 24) ukoliko osiguranik ili vozač nemaju važeću vozačku dozvolu za onu kategoriju u koju spada vozilo kojim je upravljao, osim kada vozilom upravlja kandidat-lice koje se uči da upravlja vozilom po propisima i u prisustvu ovlašćenog lica;
- 25) ukoliko je osiguraniku ili vozaču bila potpuno ili privremeno oduzeta vozačka dozvola, odnosno ako je izrečena određena kazna ili zaštitna mera zabrane vožnje određene vrste ili kategorije vozila, odnosno zaštitna mera zabrane upotrebe inostrane vozačke dozvole na teritoriji Republike Srbije;
- 26) Za vreme dok se vozilo:
 - dato u najam ili lizing nalazi u podnajmu kod trećeg lica, osim vozila koja su data u lizing licima koja su registrovana za iznajmljivanje vozila (rent a car)
 - vlasništvo fizičkog lica nalazi u najmu kod trećeg lica.
- 27) usled namere ili grube nepažnje od strane ugovarača osiguranja, osiguranika ili vozača. Pod grubom nepažnjom smatra se:
 1. prolazak vozila koje je predmet osiguranja kroz crveno svetlo na semaforu,
 2. prilikom prelaska pružnog prelaza u trenutku kada je to bilo zabranjeno svetlosnom signalizacijom, branicima ili polubranicima,
3. preticanja vozilom koje je predmet osiguranja na mestima gde je vertikalnom i/ili horizontalnom saobraćajnom signalizacijom izričito zabranjeno vršenje radnje preticanja, i na mestima duple pune linije, u tunelima i na mostovima,
4. kretanje vozila koje je predmet osiguranja u suprotnom smeru od onog koji je na mestu nezgode dozvoljen saobraćajnim znacima,
5. upravljanjem predmetom osiguranja nasilničkom vožnjom u smislu Zakona o bezbednosti saobraćaja koja podrazumeva postupanje vozača koje je u gruboj suprotnosti sa pravilima saobraćaja
- 28) ukoliko je osiguranik ili vozač osiguranog vozila vozilom upravljao pod dejstvom alkohola, droga, psihoaktivnih lekova i drugih psihoaktivnih materija. Smatra se da je osiguranik ili vozač pod dejstvom alkohola u sledećim slučajevima:
 - ako se zbog konzumiranja alkoholnih napitaka, analizom odgovarajućeg uzorka krvi utvrdi sadržaj alkohola veći od 0,20 mg/ml ili ako je prisustvo alkohola u organizmu utvrđeno odgovarajućim sredstvima ili aparatima za merenje alkoholisanosti (alkometrom i dr.), što odgovara sadržini alkohola u krvi većoj od 0,20 mg/ml,
 - ako bez obzira na količinu alkohola u krvi pakazuje znake alkoholisanog stanja,
 - ako je alko-test pozitivan, a osiguranik/vozač se ne pobrine da se analizom krvi tačno odredi stepen njegove alkoholisanosti, osim ako uzimanje krvi ne ugrožava njegovo zdravlje (npr. hemofilijari),
 - ako po nastanku osiguranog slučaja izbegne ili odbije da se podvrgne ispitivanju njegove alkoholisanosti, odnosno konzumira alkohol da bi onemogućio utvrđivanje pravog stepena alkoholisanosti u momentu nastanka osiguranog slučaja.
 Smatra se da je osiguranik ili vozač pod uticajem droga, psihoaktivnih lekova ili drugih psihoaktivnih materija:
 - ako se stručnim pregledom utvrdi da pokazuje znake neuobičajnog ponašanja, što izaziva nesigurnost njegovog učešća u saobraćaju zbog uzimanja droga, psihoaktivnih lekova ili drugih psihoaktivnih materija,
 - ako po nastanku osiguranog slučaja izbegne ili odbije da se podvrgne ispitivanju za utvrđivanje prisustva droga, psihoaktivnih lekova ili drugih psihoaktivnih materija, odnosno uzima pomenute supstance da bi onemogućio utvrđivanje njihovog prisustva u organizmu u momentu nastanka osiguranog slučaja;
- 29) Ukoliko odmah po nastupanju osiguranog rizika saobraćajne nezgode ili rizika pad ili udar nekog predmeta, u kojoj nije nastala mala materijalna šteta, ista ne bude prijavljena MUP-u, odnosno ukoliko vozač osiguranog vozila napusti mesto saobraćajne nezgode, ne sačeka završetak uviđaja i time onemogućiti identifikaciju učesnika i ispitivanje psihofizičkih sposobnosti vozača za upravljanje vozilom, osim ukoliko je vozač dokazao povredu ili poremećaj zdravstvenog stanja. Izuzetno, u slučaju ostvarenja osiguranog rizika saobraćajne nezgode sa jednim ili više drugih poznatih vozila, osiguranik ili lice koje je upravljalo osiguranim vozilom nije u obavezi da istu prijavi nadležnim organima MUP-a ali je obavezan da uredno i potpuno popuni Izveštaj o saobraćajnoj nezgodi (tzv. Evropski protokol) i obezbedi druge dokaze o saobraćajnoj nezgodi (fotografije sa lica mesta na kojima će se videti sudarne pozicije vozila učesnika, oštećenja na vozilima, šire mesto nezgode, saobraćajna signalizacija).

- 30) ukoliko po nastupanju osiguranog slučaja na predmetu osiguranja, na zahtev Osiguravača ne dozvoli i ne omogući pregled predmeta osiguranja predstavnicima osiguravača.
- (2) Osiguravač pokriva štetu i osiguraniku koji se bavi davanjem vozila pod zakup, najam ili lizing, ako je osiguranik slučaj izazvao vozač pod dejstvom alkohola, droga, psihoaktivnih lekova ili drugih psihoaktivnih materija, ili je napravio prekršaj iz tačke 25. stava 1. ovog člana ili je postupio suprotno odredbama tačke 26. stav 1. ovog člana.
- (3) Osiguravač pokriva štetu i osiguraniku – pravnom licu, koju je izazvao vozač zaposlen kod osiguranika, pod uticajem alkohola, droga, psihoaktivnih lekova ili drugih psihoaktivnih materija, ili je napravio prekršaj iz tačke 26. stava 1. ovog člana ili je postupio suprotno odredbama tačke 27. stav 1. ovog člana.
- (4) Štete u u slučajevima navedenim u stavu (2) i (3) ovog člana isplaćuju se vlasniku vozila i po isplati se regresiraju od lica odgovornog za nastanak štete.

Član 6. PROŠIRENJE OSIGURAVAJUĆEG POKRIĆA

- (1) Ako je posebno ugovoreno i plaćena dodatna premija, osiguranje po ovim uslovima pokriva i štete:
- 1) nastale prilikom učešća na trkama, vežbama vožnje ili drugim takmičenjima kod kojih je važno da se postigne najveća brzina;
 - 2) nastale za vreme kada je vozilo bilo mobilisano ili oduzeto od vlasti u mirnodopskim uslovima;
 - 3) nastale za vreme poplave, bujica ili visoke vode, kada se vozilo nalazi na prostoru između potoka i nasipa, odnosno između reke i nasipa ili u živom odnosno suvom koritu potoka i/ili reka;
 - 4) nastale za vreme sanacije snežnih lavina ili klizanja i odronjavanja zemljišta sa vozilom;
 - 5) nastale van geografskih granica Evrope;
 - 6) utaja i prevara- prisvajanja vozila od strane lica kome je vozilo dato u finansijski lizing, dugoročni zakup (operativni lizing) ili iznajmljeno po osnovu ugovora o iznajmljivanju vozila RENT A CAR, sa namerom da sebi ili drugom pribavi protivpravnu imovinsku korist. Da bi mogla da ugovori utaju, RENT A CAR agencija mora biti vlasnik vozila i osiguranik ili primalac lizinga i ugovarač osiguranja odnosno mora biti privredno društvo ili preduzetnik čija je pretežna registrovana delatnost iznajmljivanje vozila. Rizik utaje može biti ostvaren od strane lica kome je vozilo dato u finansijski lizing ili operativni lizing ili iznajmljeno po osnovu ugovora o iznajmljivanju (RENT A CAR) ili od lica koja su u radnom odnosu kod primaoca lizinga, agencije RENT A CAR, zakupca vozila i njegovog bračnog druga, dece i drugih lica koje žive u istom domaćinstvu ili je dužan da ih izdržava i za njihove postupke odgovara. Prevara je kada Osiguranik preda vozilo trećem licu na osnovu lažno prikazanih i prikrivenih činjenica koje su ga dovele u zabludu, odnosno namerno obmanjivanje jedne ili više osoba u svrhu sticanja imovinske koristi.

Član 7. POVEĆANA OPASNOST

- (1) Ugovarač osiguranja je dužan da dostavi Osiguravaču, prilikom zaključenja ugovora o osiguranju sve relevantne podatke o predmetu osiguranja – podatke o vozilu, vlasniku vozila, kao i da ga upozna sa svim okolnostima koje su od značaja za ocenu opasnosti nastanka rizika i određivanje visine premije, a koje su mu poznate ili su mu morale biti poznate.

Ugovarač osiguranja je dužan da dostavi Osiguravaču obaveštenja i o eventualnim promenama koje su se dogodile nakon zaključenja ugovora o osiguranju i za vreme njegovog trajanja, a koje utiču na povećanu opasnost, a samim tim i na visinu premije.

- (2) Okolnosti koje se smatraju povećanom opasnosti su:
- 1) Iznajmljivanje vozila radi vožnje (rent-a-car);
 - 2) Obavljanje taxi delatnosti;
 - 3) Obavljanje prevoza opasnih materija
 - 4) vozila sa nadgradnjom od plastične materije, osim za cerade;
- (3) Ukoliko povećana opasnost nije uzeta u obzir kod određivanja i naplate premije osiguranja, a došlo je do ostvarenja nekog od osiguranih rizika, naknada iz osiguranja se utvrđuje u srazmeri između obračunate premije i premije koja je trebala da bude obračunata.

Član 8. UMANJENA OPASNOST I POSEBNE OKOLNOSTI

- (1) Umanjenom opasnošću i posebnim okolnostima koje utiču na smanjenje premije smatra se:
- 1) vozilo namenjeno, adaptirano, odnosno opremljeno za vožnju od strane invalida ili za prevoz invalida, ako su ispunjeni zakonski uslovi za oslobađanje od plaćanja naknade za korišćenje puteva;
 - 2) starost vozila, osim prilikom osiguranja oldtajmera;
 - 3) samo jedan vozač;
 - 4) ako su izbor izvođača i način popravke prepušteni osiguravaču;
 - 5) ugrađenu mehaničku protivprovalnu zaštitu ugrađenu u vozilo neraskidivom vezom (zeder, igla...i dr.);
 - 6) pređenih manje od 10.000 kilometara godišnje;
 - 7) ukoliko je više putničkih vozila vlasništvo lica iz zajedničkog domaćinstva, osiguranih kod osiguravača.
- (2) Ukoliko je za umanjenu opasnost ili posebne okolnosti bio obračunat popust na premiju, a prilikom nastanka osiguranog slučaja utvrdi se da nisu postojale okolnosti na osnovu kojih je odobren popust, osiguravač ima pravo da umanju isplatu odštete u srazmeri između obračunate premije i premije koja je trebalo da bude obračunata.

Član 9. OSNOVICA ZA OBRAČUN PREMIJE

- (1) Osnovica za obračun premije je novonabavna vrednost vozila na dan zaključenja ugovora o osiguranju.
- 1) Za nova vozila uzima se novonabavna vrednost prema Katalogu AMSS ili drugom katalogu orjentacionih cena, odnosno po fakturi i/ili JCI (Jedinstvena carinska isprava). Novonabavna vrednost vozila prema fakturi predstavlja prodajnu cenu kod ovlašćenog zastupnika ili dilera za posebnu vrstu, tip i model, uključujući poreze i ostale troškove.
 - 2) Ukoliko osigurano vozilo nije više u prodaji, njegova novonabavna vrednost utvrđuje se po novonabavnoj vrednosti sličnog vozila.
- (2) Kod osiguranja oldtajmera, trofejnih vozila, vozila sastavljenih od delova dva ili više vozila, vozila iz malih serija i sl. osnovica za obračuna premije je ugovorena suma osiguranja koja ne može biti veća od tržišne vrednosti istog ili sličnog vozila.
- (3) Kod vozila koja su posebno adaptirana za trke, relije i brzinska testiranja, osnovica za obračun premije je ugovorena suma osiguranja koja je sastavljena od novonabavne vrednosti vozila iz serijske proizvodnje na dan zaključenja osiguranja i nove

vrednosti dodatih delova. Struktura vozila mora biti navedena u ugovoru o osiguranju.

ČLAN 10. OSIGURANI SLUČAJ

- (1) Smatra se da je osigurani slučaj nastao u momentu kada je na osiguranom vozilu nastala šteta usled jedne od osiguranih opasnosti.

Član 11. UČEŠĆE U ŠTETI (FRANŠIZA)

- (1) Ugovarač osiguranja prilikom sklapanja ugovora o osiguranju može zaključiti ugovor bez franšize ili sa franšizom koja može biti u fiksnom iznosu, u procentu od iznosa štete ili u procentu od novonabavne vrednosti novog vozila na dan nastanka štete ili kombinacijom navedenih franšiza.
- (2) Ukoliko je u ugovoru o osiguranju ugovoreno učešće u šteti (franšiza) naknada iz osiguranja se umanjuje za ugovoreni iznos franšize.
- (3) Učešće u šteti (franšiza) se ne primenjuje za ugovorene sledeće dopunske opasnosti iz člana 3.:
- neposredni kontakt vozila sa divljim i domaćim životinjama, kao i šteta od glodara
 - potapanje osiguranog vozila kod prevoza trajektom
 - provalna krađa, razbojništvo, razbojnička krađa celog putničkog vozila
- Kod ostalih kategorija vozila kao i delimične krađe delova kod putničkih vozila primenjuje se ugovorena franšiza.
- (4) U slučaju delimičnog oštećenja stakla na vozilima, ukoliko se vrši njihova popravka, a ne zamena, neće se primenjivati odredbe o učešću u šteti (franšiza) i odredbe o bonusu i malusu;
- (5) Visina ugovorene franšize kod kasko osiguranja važi i kod osiguranja od rizika loma.
- (6) Pored učešća u šteti ugovorenog u ugovoru o osiguranju primenjuje se i dodatno učešće u zavisnosti od broja šteta u jednoj godini osiguranja shodno članu 16.

Član 12. UTVRĐIVANJE VISINE ŠTETE

- (1) Šteta koju pokriva osiguranje, utvrđuje se u slučaju:
- 1) uništenja ili krađe osiguranog vozila (totalna šteta) – prema stvarnoj vrednosti osiguranog vozila na dan štete, umanjena za vrednost ostataka, imajući u vidu stanje vozila neposredno pre osiguranog slučaja.
 - 2) Stvarna vrednost predstavlja novonabavnu vrednost osiguranog vozila po Katalogu AMSS ili drugom katalogu na dan utvrđivanja visine štete, po članu 9. umanjena za izgubljenu vrednost zbog amortizacije. Amortizacija se utvrđuje na osnovu starosti, pređenih kilometara, opšteg stanja, investicionih ulaganja i načina eksploatacije, ponude i tražnje.
 - 3) Oštećenja osiguranog vozila ili krađe sastavnih delova vozila (delimična šteta) – prema visini troškova popravke, umanjene za vrednost ostataka delova koji se zamjenjuju. U troškove popravke ubrajaju se i troškovi demontaže, montaže i nužnog prevoza. Prilikom utvrđivanja visine delimične štete neće se uzeti u obzir umanjena vrednost delova zbog amortizacije za vozilo starosti do 6 (šest) godina, osim za delove kod kojih postoje tragovi ranijih popravki, gume, akumulator, cerade, elemente izduvnog sistema i delove za koje je proizvođač predvideo da se periodično zamenjuju. Pri obračunu visine štete, za vozila starosti 6 i više godina, ukoliko se drugačije ne ugovori, kod delova i/ili sklopova koji su predviđeni za zamenu, troškovi delova uzimaju

se kao vrednost korišćenih (polovnih) ili alternativnih (neoriginalnih) delova. U slučaju nabavke novih originalnih delova maksimalna obaveza osiguravača je vrednost novih originalnih delova umanjena za amortizaciju u iznosu od 5% za svaku godinu starosti vozila, a najviše umanjena do 50% amortizacije u skladu sa sledećom tabelom:

Starost vozila	6 godina	7 godina	8 godina	9 godina	10 i više godina
Stepen amortizacija delova	30%	35%	40%	45%	50%

Prilikom utvrđivanja visine štete ne uzimaju se u obzir okolnosti da se zbog nedostatka delova za zamenu vozilo ne može popraviti ili su nastali veći troškovi opravke zbog učinjenih izmena, poboljšanja ili usavršavanja.

- (2) Ukoliko je stvarna vrednost osiguranog vozila, odnosno ugovorena suma osiguranja, umanjena za vrednost ostataka tog vozila na dan štete manja od troškova za popravku, visina štete se utvrđuje kao u slučaju totalne štete.
- (3) Ostaci uništenih i oštećenih delova vozila ostaju u vlasništvu osiguranika i obračunavaju se po važećim stručnim standardima pravilima struke za naknadu materijalne štete i stanju predmeta na dan utvrđivanja štete i tržišnim uslovima. Vrednost ostatka vozila koje je predmet osiguranja osiguravač može utvrditi ispitivanjem tržišta i prikupljanjem ponuda za njegov otkup. Cena utvrđena na ovaj način, smatra se vrednošću spašenih delova.
- (4) Ukoliko se kod ostvarenja rizika krađe vozilo pronađe pre isteka 30-og dana od dana prijavljivanja štete nadležnom organu, osiguranik je dužan da preuzme vozilo. Ukoliko je osigurano vozilo oštećeno ili uništeno, šteta se utvrđuje po odredbama ovog člana. Ako se osigurano vozilo ne pronađe u roku od 30 dana, šteta se utvrđuje kao da je osigurano vozilo uništeno bez ostataka. Ako se osigurano vozilo nađe kasnije, osiguranik ga može preuzeti i zadržati. U tom slučaju eventualna šteta na vozilu utvrđuje se po odredbama ovog člana.
- (5) Kao šteta na osiguranom vozilu smatra se i:
- 1) uništenje ili oštećenje vozila koje je nastalo prilikom njegovog spašavanja;
 - 2) uništenje ili oštećenje odeće, pokrivača i sl. prilikom gašenja požara;
 - 3) oštećenje usled kiše i snega koji su padali u vozilo neposredno nakon njegovog oštećenja.

Član 13. TROŠKOVI NASTALI U VEZI SA OSIGURANIM SLUČAJEM

- (1) Ako vozilo nije u voznom stanju, osiguranje pokriva troškove vuče, prevoza do najbližeg servisa koji može da izvrši nužnu ili konačnu opravku. Po zahtevu osiguravača, uz saglasnost osiguranika, ako postoji ekonomska opravdanost, nadoknadiće se troškovi vuče ili prevoza oštećenog vozila do mesta preporučenog od strane osiguravača.
- (2) Osiguravač nije u obavezi da naknadi:
- 1) troškove otklanjanja uzroka
 - 2) troškove podnošenja zahteva od strane advokata, agencija ili bilo kojih drugih punomoćnika
 - 3) troškove procene šteta od strane procenitelja drugih Osiguravača, agencija, sudskih veštaka ili drugih lica
 - 4) troškove za odvoz tereta koji je prevožen vozilom.

- 5) troškove izvlačenja vozila koje je skliznulo s puta a nije došlo do oštećenja ili uništenja.

Član 14. NAKNADA IZ OSIGURANJA

- (1) Ukoliko je osnovica za obračun premije ista sa novonabavnom vrednošću osiguranog vozila, osiguravač plaća utvrđenu naknadu iz osiguranja u celokupnom iznosu, ali najviše do stvarne vrednosti osiguranog vozila na dan utvrđivanja visine štete.
- (2) Ukoliko je osnovica za obračun premije manja od novonabavne vrednosti osiguranog vozila (podosiguranje), osiguravač plaća utvrđenu naknadu iz osiguranja u srazmeri između osnovice za obračun premije i novonabavne vrednosti osiguranog vozila na dan zaključivanja ugovora o osiguranju, ali najviše do stvarne vrednosti osiguranog vozila na dan utvrđivanja visine štete.
- (3) Ukoliko je osiguranje zaključeno sa ugovorenom sumom osiguranja (član 9, stav (2)) i ta je suma manja od vrednosti osiguranog vozila (podosiguranje), osiguravač plaća utvrđenu naknadu iz osiguranja u srazmeri između ugovorene sume osiguranja i vrednosti osiguranog vozila na dan utvrđivanja visine štete, ali najviše do visine ugovorene sume osiguranja.
- (4) Osim štete na osiguranom vozilu, osiguravač plaća i troškove u vezi sa osiguranim slučajem u skladu sa odredbama člana 13. ovih uslova do 30% stvarne vrednosti vozila na dan štete s tim da ukupna naknada za troškove i štetu koja se isplaćuje osiguraniku, u vezi sa nastalim osiguranim slučajem, ne može premašiti vrednost vozila na dan štetnog događaja.
- (5) U slučaju da je ugovorena franšiza, naknada iz osiguranja se umanjuje za iznos ugovorene franšize. Franšiza izražena u eurima obračunava se u dinarskoj protivvrednosti po zvaničnom srednjem kursu za devize Narodne banke Srbije na dan obračuna naknade iz osiguranja.
- (6) Kod rizika krađe, osiguravač je dužan da iznos naknade iz osiguranja isplati po isteku 30 dana od dana kada je osiguranik prijavio osigurani slučaj nadležnom organu. Ako se osigurano vozilo pronađe nakon 30 dana, osiguranik ga može preuzeti i zadržati, a primljeni iznos naknade mora vratiti osiguravaču. Ukoliko je, međutim, osigurano vozilo bilo uništeno ili oštećeno, obaveza osiguranika da vrati iznos nadoknade iz osiguranja umanjuje se za iznos utvrđene štete na osiguranom vozilu. Ukoliko osiguranik ne preuzme osigurano vozilo, ono prelazi u vlasništvo osiguravača.
- (7) Ukoliko osiguranik ostvari pravo na naknadu iz osiguranja, osiguravač ima pravo da neplaćeni deo premije odbije od iznosa obračunate naknade.

Član 15. UTVRĐIVANJE PREMIJE NA OSNOVU ŠTETNIH DOGAĐAJA

- (1) Premija za kasko osiguranje utvrđuje se na osnovu štetnih događaja na jedan od sledećih načina
- od 1 - 4 vozila za svako vozilo posebno u zavisnosti od broja priznatih šteta u skladu sa članom 16. ili
 - za grupu od 5 ili više vozila u zavisnosti od odnosa između [zbira iznosa priznatih šteta (za grupu vozila) po polisama zaključenim u protekle tri godine osiguranja umanjen za iznos priznatih regresaj] i [fakturisane premije u protekle tri godine osiguranja (za grupu vozila)] u skladu sa članom 17. Priznata šteta je šteta na osiguranom vozilu, na osnovu koje je osiguravač isplatio odštetu, odnosno u postupku je rešavanja u momentu obnavljanja osiguranja.

- (2) Način utvrđivanja premije, kod grupe 1-4 vozila, na osnovu broja prijavljenih šteta koristi se za svako vozilo posebno, uzimajući u obzir i proteklo vreme trajanja osiguranja vozila određene vrste bez štete, odnosno broja prijavljenih šteta u prethodnim periodima osiguranja
- (3) Kod osiguranika koji osigurava istovremeno najmanje 5 vozila bilo koje vrste, na bilo koji način, za bilo koji obim, izuzev kod delimičnog kaska, premija se određuje za sva ta i ostala vozila koja će naknadno biti uključena u osiguranje, u zavisnosti od odnosa između između [zbira iznosa isplaćenih i prijavljenih šteta (za grupu vozila) po polisama zaključenim u protekle tri godine osiguranja umanjenih za iznos priznatih regresaj] i [fakturisane premije u protekle tri godine osiguranja (za grupu vozila)].

Član 16. UTVRĐIVANJE PREMIJE ZA SVAKO VOZILO POSEBNO U ZAVISNOSTI OD BROJA PRIZNATIH ŠTETA I DODATNO UČEŠĆE

- (1) Ukoliko se pri određivanju premije uzme u obzir protekli period trajanja osiguranja bez priznate štete, odnosno broja priznatih šteta u proteklom periodu osiguranja za svako vozilo posebno, ona se određuje na osnovu raspoređivanja u odgovarajuću grupu premija sa kojom je određen stepen osnovne premije koja mu pripada.

1) BONUS-MALUS

Određivanje bonusa vrši se po sledećoj tabeli:

Grupe premija								
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Stepeni osnovne premija za osiguranje u % (procentima)								
50	50	50	50	60	70	80	90	100

Raspoređivanje u određenu grupu premija vrši se na sledeći način:

- za svako novo osiguranje premija se određuje po 9. grupi premija, odnosno po stepenu od 100 % od osnovne premije za osiguranje;
- svaka godina osiguranja bez priznate štete omogućava raspoređivanje niže za jednu grupu premije, u sledećoj osiguravajućoj godini;
- svaka priznata šteta znači raspoređivanje za dve grupe premija više, u sledećoj osiguravajućoj godini, do maksimalne 9. grupe premija.

2) DODATNO UČEŠĆE

Dodatno učešće u šteti se obračunava prilikom likvidacije štete ukoliko u jednoj godini osiguranja na istom osiguranom vozilu ima 3 (tri) ili više likvidiranih (rešenih) i rezervisanih (nerešenih) šteta. Dodatno učešće se obračunava u visini procenta od premije na polisi i to:

- Kod treće štete u iznosu 50% od premije,
- kod četvrte štete u iznosu 100% od premije,
- kod pete i svake dalje štete u iznosu 150% od premije.

Štete kod kojih je zahtev rešen bez prava na naknadu ne uzimaju se u obzir prilikom obračuna dodatnog učešća.

Član 17. UTVRĐIVANJE PREMIJE OSIGURANJA ZA GRUPU 5 ILI VIŠE VOZILA U ZAVISNOSTI OD ODNOSA IZMEĐU PRIZNATIH ŠTETA I PREMIJE OSIGURANJA

- (1) Ukoliko se premija određuje za grupu 5 ili više vozila u zavisnosti od odnosa između iznosa priznatih šteta (rešene i rezervisane

prijavljene a nerešene štete) i premije osiguranja, premija osiguranja se određuje na sledeći način:

- 1) osiguraniku kod koga je odnos između [zbira iznosa priznatih šteta (za grupu vozila) po polisama zaključenim u protekle tri godine osiguranja umanjen za iznos priznatih regresa] i [fakturisane premije u protekle tri godine osiguranja (za grupu vozila)] iznosio manje od 70%, umanjuje se premija za sledeću godinu osiguranja (za svako osigurano vozilo) u visini polovine razlike između 70% i procenta ostvarenog odnosa;
- 2) osiguranik koji je u protekle tri godine osiguravao grupu od 5 ili više vozila a nije imao isplaćenu odštetu, ni na jednom od osiguranih vozila, ima pravo na 50% bonusa za svako vozilo;
- 3) osiguraniku kod koga je odnos između [zbira iznosa priznatih šteta (za grupu vozila) po polisama zaključenim u protekle tri godine osiguranja umanjen za iznos priznatih regresa] i [fakturisane premije u protekle tri godine osiguranja (za grupu vozila)] iznosio više od 100%, uvećava se premija za sledeću godinu osiguranja (za svako osigurano vozilo) u visini polovine razlike između 100% i procenta ostvarenog odnosa, s tim što uvećanje ne može iznositi više od 200%.

Član 18. DRUGE ODREDBE ZA BONUS I MALUS

- (1) Prilikom određivanja premije u zavisnosti od broja prijavljenih šteta važe i sledeće odredbe:
 - 1) u slučaju prekida osiguranja, osiguranik ima pravo prilikom osiguranja novog vozila iz iste tarifne grupe, na isti bonus, ukoliko je osiguranje prekinuo pre isteka osiguravajuće godine, a prekid nije trajao duže od jedne godine, pod uslovom da u proteklom periodu do momenta zaključenja novog ugovora o osiguranju nije bila prijavljena šteta.
 - 2) ukoliko je do prekida osiguranja došlo istekom osiguravajuće godine, tokom koje nije bila prijavljena šteta niti je šteta bila prijavljena u periodu prekida osiguranja, osiguranik ima pravo na bonus kao da nije bilo prekida pod uslovom da prekid nije duži od jedne godine.
 - 3) u slučaju otuđenja osiguranog vozila, pravo na bonus ne prenosi se na novog vlasnika vozila, osim ako to nije bračni drug. Pravo na bonus ima samo jedno lice.
 - 4) osiguranik ima pravo na bonus i na osnovu pismene potvrde od prethodnog društva za osiguranje u kojoj se navodi period osiguranja i podatak da u tom periodu nije bilo prijavljenih šteta.
- (2) Za određivanje premije u zavisnosti od odnosa između priznatih odšteta i plaćene premije važe i sledeće odredbe:
 - 1) po ovim uslovima bonus i malus se obračunavaju i za vozila koja će osiguranik nabaviti u toku tekuće godine osiguranja;
 - 2) u slučaju prekida osiguranja i ponovnog zaključenja ugovora o osiguranju, osiguraniku se obračunava bonus, odnosno malus na osnovu rezultata iz poslednje tri godine osiguranja. Ukoliko je prekid osiguranja duži od jedne godine, obračunava se premija bez bonusa i malusa;
 - 3) kada osiguravač ne raspolaže podacima o oštetama i premijama za najmanje tri prethodne godine, iz razloga što osiguranik nije bio osiguran u dovoljno dugom periodu, za utvrđivanje bonusa, odnosno malusa, koriste se raspoloživi podaci za dve, odnosno jednu godinu osiguranja;
- (3) Smatra se da šteta nije prijavljena ako je u roku od 3 godine od nastanka rešena bez plaćanja odštete ili je ukupni isplaćeni iznos odštete regresiran na bilo koji način, kao i ako je osiguranik vratio isplaćeni iznos odštete zajedno sa troškovima. Osiguranik

može vratiti isplaćeni iznos odštete zajedno sa troškovima najkasnije do prvog obnavljanja osiguranja nakon prijavljivanja štete. U slučaju kada se šteta smatra neprijavljenom, osiguravač osiguraniku vraća razliku između plaćene premije i premije koja bi trebalo da bude plaćena.

III. OSIGURANJE OD RIZIKA LOMA

Član 19. PREDMET OSIGURANJA

- (1) Osiguranje od rizika loma može se ugovoriti samo ako je zaključeno osiguranje od osnovnih opasnosti.
- (2) Predmet osiguranja su:
 - 1) Radni uređaji na teretnim vozilima i autobusima;
 - 2) Vučna vozila (bez priključnih uređaja);
 - 3) Radna i specijalna motorna vozila, prikolice i poluprikolice i kontejneri, samo radni uređaji na ovim vozilima ili ovo vozilo u celini;
 - 4) Električne i dizel-električne lokomotive (samo od štete usled neposrednog dejstva električne energije).
Kod osiguranja radnog uređaja od loma, motor se smatra sastavnim delom radnog uređaja specijalnog i radnog motornog vozila i radne mašine, samo u slučaju ako isključivo služi za pokretanje radnog uređaja, a ne i za kretanje (vuču) specijalnog radnog uređaja i radne mašine po podlozi. Ako isti motor služi i za kretanje (vuču) specijalnog i radnog vozila i radne mašine po podlozi i za pokretanje radnog uređaja radnog vozila, neće se smatrati sastavnim delom tog uređaja čak i za vreme dok svojim radom pokreće samo radni uređaj na vozilu.
Šasija, odnosno postolja na kome se nalazi radni uređaj, kao i vozačka kabina, karoserija, transmisija i ostali delovi specijalnog i radnog vozila i radne mašine koji omogućavaju kretanje (vuču) vozila po podlozi, ne smatraju se radnim uređajima, odnosno delom radnog uređaja.
Kod osiguranja vozila u celini ne važe ograničenja navedena u prethodna dva stava ove tačke.
Područje važenja osiguranja vozila u celini od loma je Republika Srbija.
- (3) Osiguranje iz ovog člana važi za vreme:
 - 1) dok su montirani i spremni za rad,
 - 2) kada se nalaze u radu,
 - 3) kada se demontiraju i montiraju zbog premeštaja i remonta (popravke) i za vreme trajanja remonta na mestu gde se osigurana stvar nalazi ili u radionici osiguranika,
 - 4) kada se prevozi u unutrašnjem prevozu zbog čišćenja, popravke ili premeštaja u krugu mikrolokacije pogona, a najviše do 15 km van kruga mikrolokacije.
Štete na ulju i punjenju nadoknađuju se odbijanjem amortizacije određenu važećim propisima.
- (4) Osiguranjem nisu obuhvaćeni uređaji ni onda kada je njihova vrednost sadržana u vrednosti osigurane stvari:
 - 1) priključni uređaji na traktorima i poljoprivrednim mašinama;
 - 2) radni elementi poljoprivrednih mašina: raonici, diskovi, klinovi drljače, noževi, kose i zupci sa sečivom "prsti", motike, noževi sa nosačima i sl.;
 - 3) delovi mašina koji su direktno izloženi termičkom uticaju: obloge sudova i uređaja za sagorevanje, rešetke ležišta, plamenici gorionika, elektrootpornici grejača i sl., osim motora sa unutrašnjim sagorevanjem;
 - 4) delovi mašina izloženi trošenju-zameni: sita, reljefne i druge zamenljive obloge valjaka, obloga grebena, češljevi,

- fleksibilne cevi, remenje, četke i obruči, oplata (od gume, tekstila ili sintetičkih materijala), ulošci za filter, filter platna, sredstva za termičku izolaciju i zaptivanja, delovi izloženi brzom trošenju (gumeni prstenovi, gumeni umeci, lamele i sl.), prenosni kablovi (izuzev onih koji se automatski namotavaju na kalemove), klizni i kotrljajući ležajevi unutrašnjeg prečnika do 100 mm;
- 5) eksploatacioni materijal: gorivo, mazivo, rashladna sredstva, hemikalije, sredstva za čišćenje i slično;
 - 6) transportne trake, lanci i užad;
 - 7) pneumatici (gume) za vozila;
 - 8) gusenice vozila guseničara, ukoliko se drugačije ne ugovori;
 - 9) alat koji se može menjati kao: svrdla, alat i delovi mašina koji neposredno služe za lomljenje i sitnjenje, kalupi, matrice, noževi, umeci i obloge na valjcima, testere, sita, brusno kamenje, žigovi (pečati);
 - 10) ulje za podmazivanje;
 - 11) katalizatori i indikatori;
 - 12) sredstva za zaptivanje i izolaciju kao i sredstva za hlađenje u uređajima za hlađenje.

Član 20. OSIGURANE OPASNOSTI (RIZICI)

- (1) Osiguranjem po ovim uslovima pokriveno je uništenje ili oštećenje osiguranog predmeta usled nepredviđenog i iznenadnog događaja u vezi sa upotrebom osiguranog predmeta (nezgoda u pogonu) i to usled:
 - 1) greške u konstrukciji, materijalu i izradi;
 - 2) neposrednog delovanja električne energije (kratkog spoja, atmosferskog i drugog prednapona, električnog luka i sl.);
 - 3) pucanja ili raspadanja usled dejstva centrifugalne sile;
 - 4) mraza, osim zamrzavanja vode u sklopovima motora, pritiska leda ili snega ili neposrednog kretanja leda;
 - 5) nadpritiska i podpritiska (implozija);
 - 6) otkaza (zatajivanja) uređaja za zaštitu ili regulaciju, kao i elemenata za automatsko upravljanje kojim je mašina opremljena;
 - 7) zaglavlivanja u toku bušenja u bušotinama;
 - 8) iznenadnog i neočekivanog potapanja vozila koje nastaje pri radu u močvarama, mulju, pesku, nanešenom zemljištu i slično;
 - 9) raščišćavanja snežnih lavina ili odrona zemljišta sa vozilom;
 - 10) pada osigurane stvari, udara ili upadanja stranog tela u osiguranu stvar;
 - 11) nespretnosti, nehata ili zle namere radnika ili nekog drugog lica.
- (2) Osiguravač će nadoknaditi i štetu za punjenje uljem osiguranog radnog uređaja samo kada je šteta posledica oštećenja ili uništenja uređaja od opasnosti iz stava 1. ovog člana.
- (3) Opasnosti iz stava 1. ovog člana ne odnose se na električne i dizel električne lokomotive. One su osigurane samo za štete od neposrednog dejstva električne energije.

Član 21. ISKLJUČENJE OBAVEZE OSIGURAVAČA

- (1) Osiguravač nije u obavezi da plati naknadu štete usled:
 - 1) nedostataka i grešaka koje su postojale u trenutku zaključivanja ugovora o osiguranju, koji su bili ili morali biti poznati osiguraniku ili licu odgovornom za pogon;
 - 2) neposredne posledice trajnih hemijskih, termičkih, atmosferskih, mehaničkih i drugih uticaja i uslova smeštaja i rada (oksidacija, starenja, korozija, zračenje, prekomerne vibracije i sl.);

- 3) posledice svih vidova trošenja, habanja, abrazije, erozije, kavitacije i sl.;
- 4) prekomerne naslage rđe, kotlovskog kamenca, taloga, mulja i slično, ako je usled toga nastalo uništenje ili oštećenje osigurane stvari;
- 5) prenapetosti ili preopterećenosti mašina, mašinskih i električnih uređaja, aparata i instalacija, preko granice njegovih projektovanih parametara;
- 6) nepropisanog i neredovnog održavanja;
- 7) stavljanja u pogon pre konačne opravke;
- 8) prilikom montiranja i probnog ispitivanja na novoj stvari;
- 9) dinamično vitlanje rotacionih delova mašina (turbo-rotora i sl.) ukoliko to nije posebno ugovoreno;
- 10) nepoštovanja zakonskih i tehničkih propisa i uputstava o tehničkoj eksploataciji osiguranih stvari kao i zbog nepreduzimanja zaštitnih mera.
- 11) štete nastale kao posledica u vezi sa nastalim osiguranim slučajem (izgubljena zarada, danguba, kazna i slično);
- 12) štete koje po zakonskim propisima ili po ugovoru odgovara proizvođač ili isporučilac stvari. Ukoliko proizvođač ili isporučilac osporava odgovornost, a šteta je izazvana sa jednim od rizika obuhvaćenih u članu 20. ovih uslova, osiguravač će isplatiti naknadu iz osiguranja i stupiti u prava osiguranika prema proizvođaču ili isporučiocu;
- 13) štete nastale u vezi sa troškovima popravke, ako se utvrdi da šteta ne bi nastala da je popravka bila izvršena u redovnom ili periodičnom pregleda sa ciljem održavanja.

Član 22. UČEŠĆE U ŠTETI (FRANŠIZA)

- (1) Ugovor o osiguranju od loma zaključuje se sa ili bez franšize, zavisno od načina zaključivanja ugovora o kasko osiguranju. Minimalna ugovorena franšiza za osiguranje od loma je ugovorena franšiza kod kasko osiguranja, a može biti veća.
- (2) Ako je ugovoreno osiguranje sa franšizom, obračun štete se umanjuje za ugovoreni iznos franšize.

Član 23. OSNOVICA ZA OBRAČUN PREMIJE

- (1) Osnovica za obračun premije za osiguranje od rizika loma je novonabavna vrednost osiguranih predmeta na dan zaključivanja ugovora o osiguranju.
 - 1) Za nove predmete uzima se novonabavna vrednost prema Katalogu AMSS ili drugom katalogu orjentacionih cena odnosno po fakturi i/ili JCI (Jedinstvena carinska isprava). Novonabavna vrednost predmeta prema fakturi predstavlja prodajnu cenu kod ovlašćenog zastupnika ili dilera za posebnu vrstu, tip i model, uključujući poreze i ostale troškove i.
 - 2) Ukoliko osigurani predmet nije više u prodaji, njegova novonabavna vrednost utvrđuje se po novonabavnoj vrednosti sličnog predmeta.

Član 24. UTVRĐIVANJE VISINE ŠTETE

- (1) Kod totalne štete, osiguraniku se nadoknađuje stvarna vrednost osiguranog predmeta koja predstavlja novonabavnu vrednost osiguranog predmeta na dan utvrđivanja visine štete, umanjenu za izgubljenu vrednost na osnovu amortizacije. Amortizacija se utvrđuje na osnovu starosti, pređenih kilometara i opšteg stanja osiguranog predmeta, ukoliko ugovorom o osiguranju nije drugačije ugovoreno. Visina štete je stvarna vrednost vozila umanjena za

vrednost ostataka. Kod delimične štete, osiguraniku se nadoknađuju troškovi popravke bez odbijanja amortizacije, ali najviše do stvarne vrednosti vozila umanjene za vrednost ostatka. U slučaju da je ugovorena franšiza, naknada iz osiguranja se umanjuje za iznos ugovorene franšize. Franšiza izražena u eurima obračunava se u dinarskoj protivvrednosti po zvaničnom srednjem kursu za devize Narodne banke Srbije na dan obračuna naknade iz osiguranja.

IV. OSIGURANJE DODATNE OPREME, PRTLJAGA I DRUGIH PREDMETA U MOTORNIM VOZILIMA

Član 25. PREDMET OSIGURANJA

- (1) Ukoliko se posebno ugovori, predmet osiguranja po ovim uslovima je:
 - 1) dodatna oprema - oprema naknadno ugrađena u/na vozilo (ukrasne lajsne, ukrasni branici, halogena svetla, kao i radio, kasetofon CD, MP3 plejer koji nisu standardno ugrađeni, felne, ratkapne, reklamni natpisi i sl.);
 - 2) prtljag u putničkim automobilima, kamp-prikolicama, teretnim i specijalnim vozilima. U prtljag se računaju stvari za ličnu upotrebu, koje osiguranik, vozač ili putnici nose sa sobom, uključujući i njihovu odeću, osim nakita i predmeta od plemenitih metala, zbirki, gotovog novca, hartija od vrednosti, dokumenata, mobilnih telefona i kompjutera. Pored predmeta za ličnu upotrebu, zavisno od vremena, cilja i trajanja putovanja, prtljagom se smatraju i oprema za vikend i kampovanje, fotoaparati i kamere sa priborom, dvogledi, pribor za lov i ribolov i sportski rekviziti;
 - 3) putne kolekcije primeraka robe u putničkim i kombi vozilima. U polisi osiguranja se navodi koja se kolekcija osigurava (kolekcija suvenira, manufakturna kolekcija, elektrotehnička i druga roba, kolekcija knjiga i sl.);
 - 4) alat i pribor koji služi za vršenje profesionalne delatnosti u putničkim i kombi vozilima. U polisi osiguranja se navodi kakav se alat i pribor osigurava, od čega se sastoji i za koju profesionalnu delatnost služi;
 - 5) pokretna tehnika u putničkim, kombi i dostavnim vozilima (instrumenti, aparati, kamere i slično). U polisi osiguranja navodi se i koja se pokretna tehnika osigurava i od čega se sastoji.
- (2) Predmeti su osigurani dok se nalaze u vozilu ili su pričvršćeni na njega.
- (3) Osiguranje predmeta iz stava 1. ovog člana može se zaključiti samo ako vozilo u/na kome se ti predmeti nalaze ima kasko osiguranje.
- (4) Kod osiguranja predmeta iz tačke 2, stava 1. ovog člana, nisu osigurani predmeti koji se prevoze bez prisustva vlasnika, a kod osiguranja iz tačke 4. i 5, stava 1. ovog člana nisu osigurani predmeti koji se prevoze bez prisustva vlasnika ili lica koja su u radnom odnosu kod vlasnika predmeta.

Član 26. OSIGURANE OPASNOSTI (RIZICI)

- (1) Osiguravač je u obavezi da isplati naknadu štete prouzrokovane uništenjem, oštećenjem ili nestankom predmeta iz stava 1. člana 25. ovih uslova sa ostvarivanjem opasnosti obuhvaćenih u izabranom načinu kasko osiguranja.
- (2) Pri nastanku rizika krađe, osiguravač nadoknađuje štete u sledećim slučajevima:
 - 1) ukoliko je došlo do krađe vozila,
 - 2) predmeti su ukradeni iz zaključanog vozila,

- 3) predmeti su ukradeni iz vozila koje se nalazilo u zaključanoj garaži, i
- 4) ukradeni predmeti su bili pričvršćeni na vozilo.

Član 27. UČEŠĆE U ŠTETI (FRANŠIZA)

- (1) Ovo osiguranje se ugovara bez franšize.

Član 28. OSNOVICA ZA OBRAČUN PREMIJE

- (1) Osnovica za obračun premije kod predmeta iz člana 25. stava 1, tačke 1. je novonabavna vrednost, dok se predmeti iz člana 25. stava 1. tačke 2, 3, 4 i 5 osiguravaju na sumu prvog rizika ("prvi rizik") koja se iscrpljuje isplatom svake pojedinačne naknade.

Član 29. NAKNADE ŠTETE

- (1) Kod totalne štete osiguraniku se nadoknađuje stvarna vrednost osiguranog predmeta (novonabavna vrednost umanjena za vrednosti amortizacije i vrednosti ostataka), ali najviše do visine sume osiguranja odnosno do sume prvog rizika koji se iscrpljuje isplatom svake pojedinačne naknade.
- (2) Kod delimične štete osiguraniku se nadoknađuju troškovi za popravku bez odbijanja amortizacije, ali najviše do visine vrednosti osiguranih stvari odnosno do sume prvog rizika koji se iscrpljuje isplatom svake pojedinačne naknade.

V. OPŠTE ODREDBE

Član 30. TERITORIJALNO POKRIĆE

- (1) Osiguranje važi dok se osigurano vozilo nalazi na geografskom području Evrope.
- (2) Za vozila privrednih društava i drugih organizacija, koje učestvuju u izvođenju građevinskih, montažnih, istraživačkih i sličnih radova van granica Republike Srbije, treba zaključiti posebno osiguranje.
- (3) Ako je posebno ugovoreno i plaćena dodatna premija, osiguranje pokriva i štete nastale za vreme zadržavanja vozila van područja Evrope.
- (4) Ako se posebno ugovori osiguranje se može zaključiti sa važenjem na području Republike Srbije.

Član 31. POČETAK I KRAJ OSIGURAVAJUĆEG POKRIĆA

- (1) Ukoliko u ugovoru o osiguranju drugačije nije ugovoreno, osiguravajuće pokriće počinje po isteku 24. sata dana koji je naveden u polisi kao početak osiguranja, ako je do tog dana plaćena prva premija, a inače po isteku 24. sata dana kada je premija plaćena.
- (2) Osiguravajuće pokriće prestaje po isteku 24. časa dana koji je naveden u polisi kao istek osiguranja. Kada je u polisi naveden samo početak osiguranja, osiguranje se produžava u narednim godinama, dok neka od ugovornih strana ne otkáže ugovor najmanje 3 meseca pre isteka tekuće godine osiguranja.
- (3) Ukoliko je osiguranje zaključeno na pet ili više godina, svaka ugovorna strana može da otkáže ugovor o osiguranju uz pismeno saopštenje drugoj strani sa otkaznim rokom od šest meseci.

Član 32. VAŽENJE I PREKID OSIGURANJA

- (1) Kod promene korisnika, odnosno vlasnika osiguranog vozila, osiguranje prestaje da važi 24. sata dana kada će novi korisnik, odnosno vlasnik preuzeti osigurano vozilo.

- (2) Osiguranik ima pravo da traži vraćanje premije, za neiskorišćen period trajanja osiguranja, ukoliko u toj godini osiguranja nije bilo prijavljenih šteta.
- (3) Odredbe ovog člana primenjuju se i kada je sa jednom polisom osigurano više vozila.
- (4) U slučaju nasledstva, ne menja se osiguravajući odnos (osiguranje ne prestaje da važi).
- (5) Po nastanku osiguranog slučaja u kome je osigurani predmet bio oštećen (delimična šteta), ugovor o osiguranju se produžava bez promena.
- (6) Po nastanku osiguranog slučaja, u kome je osigurani predmet potpuno uništen, nestao ili je cena popravke veća od njegove stvarne vrednosti (totalna šteta), ugovor o osiguranju prestaje da važi za taj predmet.

Član 33. VRAĆANJE PREMIJE

- (1) U slučaju da osiguranje prestane zbog prodaje ili odjave vozila, odnosno zbog uništenja ili nestanka vozila od neosiguranih rizika, osiguravač je dužan da na zahtev osiguranika vrati premiju za preostali period trajanja osiguranja od dana prijema pismenog zahteva, ako do tada nije došlo do osiguranog slučaja. Prilikom odjavljivanja vozila iz saobraćaja, osiguranje prestaje po prethodnom pismenom dogovoru osiguranika i osiguravača.

Član 34. PLAĆANJE PREMIJE

- (1) Ugovarač osiguranja je dužan da plati premiju osiguranja prilikom zaključenja ugovora, po pravilu odjednom, a može se ugovoriti i plaćanje u ratama.
- (2) Na iznos premije koji se plaća u ratama može se zaračunati redovna kamata.
- (3) Ako je ugovoreno da se premija osiguranja plaća u ratama i nisu obračunate kamate zbog odlaganja plaćanja, kod nastanka osiguranog slučaja dopjevaju za plaćanje sve rate premije iz tekuće godine osiguranja.
- (4) Ukoliko ugovorom o osiguranju nije drugačije regulisano, kao dan uplate dospelo premije osiguranja ima se smatrati dan u kome je ugovarač osiguranja jednom od nosilaca platnog prometa izvršio uplatu te premije.
- (5) U slučaju prestanka važenja ugovora o osiguranju zbog neplaćene dospelo premije, ugovarač osiguranja mora da plati premiju za vreme do dana prestanka važenja ugovora. Ukoliko je do dana prestanka važenja ugovora nastao osigurani slučaj, za koji osiguravač mora da plati naknadu iz osiguranja, ugovarač je u obavezi da uplati celokupnu premiju za tekuću godinu osiguranja, ali najviše do obračunate naknade iz osiguranja.

Član 35. POSLEDICE NEPLAĆANJA PREMIJE

- (1) Ako je ugovoreno da se premija osiguranja plaća prilikom zaključenja ugovora, obaveza osiguravača da isplati naknadu ili sumu osiguranja određenu ugovorom o osiguranju počinje narednog dana od dana uplate premije. Ako je ugovoreno da se premija plaća posle zaključenja ugovora, obaveza osiguravača da isplati naknadu ili sumu osiguranja određenu ugovorom počinje od dana određenog u ugovoru kao dan početka osiguranja. Ali, ako ugovarač osiguranja premiju koja je dospela posle zaključenja ugovora ne plati do dospelosti, niti to učini koje drugo zainteresovano lice, ugovor o osiguranju prestaje po samom zakonu po isteku roka od trideset dana od dana od kada je ugovaraču osiguranja uručeno preporučeno pismo osiguravača sa obaveštenjem o dospelosti premije.

Član 36. OBAVEZE OSIGURANIKA PO NASTANKU OSIGURANOG SLUČAJA

- (1) Po nastanku osiguranog slučaja osiguranik je dužan da:
 - 1) obavestiti osiguravača o nastanku osiguranog slučaja bez odlaganja;
 - 2) preduzme propisane, ugovorene i sve ostale mere potrebne da se spreči dalje nastajanje štete, imajući u vidu uputstva osiguravača;
 - 3) za sve slučajeve za koje je određeno u odgovarajućim propisima, a prije svega za slučajeve kao što su: saobraćajna nezgoda, požar, eksplozija, vandalizam, provalna krađa, razbojnička krađa vozila i delova u/na vozilu, odmah obavesti policiju i navede koji su predmeti uništeni, oštećeni, odnosno nestali;
 - 4) ostavi nepromenjeno stanje oštećenih, odnosno uništenih predmeta, dok predstavnik osiguravača ne izvrši uvid, osim ako je promena potrebna u javnom interesu, odnosno neophodna da bi se umanjila šteta.
- (2) Osiguranik je dužan, zajedno sa prijavom osiguranog slučaja, da osiguravaču dostavi sve potrebne podatke kojima raspolaže i koji su neophodni za utvrđivanje uzroka, obima i visine štete za rešavanje štetnog događaja.
- (3) Ukoliko osiguranik nije priložio tražene podatke i dokaze, smatra se da nije dokazao nastanak osiguranog slučaja, odnosno visinu štete.

Član 37. OBAVEZE OSIGURAVAČA NAKON PRIJAVE NASTANKA OSIGURANOG SLUČAJA

- (1) Po prijavi osiguranog slučaja osiguravač je dužan, najkasnije u roku od 3 (tri) dana, da započne utvrđivanje i procenu štete. Ukoliko to ne uradi, osiguranik može započeti uklanjanje posledica štete, pod uslovom da prethodno zaštititi dokaze o nastanku osiguranog slučaja i obima štete.
- (2) Osiguravač je dužan da isplati nakanadu štete u roku od 14 (četnaest) dana, računajući od dana kompletiranja dokumentacije koja obezbeđuje utvrđenje pravne osnovanosti i visine naknade iz osiguranja.
- (3) Ako iznos obaveze osiguravača ne bude utvrđen u roku od 14 (četnaest) dana određenom u stavu 2 ovog člana, osiguravač je dužan da na zahtev osiguranika ili od njega ovlašćenog lica isplati iznos nespornog dela svoje obaveze na ime akontacije.

Član 38. POSTUPAK VEŠTAČENJA I ŽALBA

- (1) Svaka od ugovornih strana može tražiti da određene sporne činjenice utvrde veštaci. Ako se druga strana slaže s tim, pristupa se veštačenju.
- (2) Svaka ugovorna strana pismeno imenuje svog veštaka. Izabrani veštaci biraju pre početka rada trećeg veštaka kao predsednika koji ne može biti iz redova lica u radnom odnosu sa osiguravačem i sa osiguranikom.
- (3) Veštaci predaju osiguravaču i osiguraniku po jedan primerak svog pismenog nalaza u određenom roku. Ako nalazi veštaka međusobno odstupaju, osiguravač će njihove pismene nalaze odmah predati trećem veštaku, koji svoje stručno mišljenje daje samo u granicama konstatacija dvaju veštaka.
- (4) Konstatacije veštaka su obavezujuće za obe strane.
- (5) Svaka ugovorna strana snosi troškove za veštaka koga bira i polovinu od troškova za trećeg veštaka.
- (6) Protiv ponude za isplatu štete ili odbijanja zahteva za odštetu, kao i zbog kršenja poslovnog morala, dozvoljena je i pismena žalba komisiji za žalbe osiguravača.

Član 39. PISANA FORMA

- (1) Sadržaji ugovora o osiguranju važe samo ako su zaključeni u pisanoj formi.
- (2) Sva obaveštenja i izjave koje treba dati po odredbama ugovora o osiguranju, moraju biti u pisanoj formi.

Član 40. IZMENE USLOVA OSIGURANJA I PREMIJSKOG SISTEMA

- (1) Ako osiguravač izmeni uslove i/ili premijski sistem, o promeni mora obavestiti osiguranika barem 60 (šezdeset) dana pre isteka tekuće osiguravajuće godine.
- (2) Osiguranik ima pravo da u roku od 60 (šezdeset) dana po prijemu obaveštenja otkáže ugovor o osiguranju. Ugovor prestaje da važi sa istekom tekuće godine osiguranja.
- (3) Ukoliko osiguranik ne otkáže ugovor o osiguranju, on se početkom iduće godine menja u skladu sa novim uslovima i/ili premijskim sistemom.

Član 41. PROMENA ADRESE

- (1) Ugovarač osiguranja, odnosno osiguranik, je dužan da osiguravača na jedan od uobičajenih načina obavesti o promeni naziva i sedišta, i to najkasnije u roku od 15 (petnaest) dana od dana nastale promene.
- (2) Ako ugovarač osiguranja, odnosno osiguranik, ne postupi po obavezi iz prethodnog stava, smatraće se da je uredno obavešten ako mu osiguravač preporučeno pismo pošalje na naziv i adresu iz zaključenog ugovora o osiguranju.

Član 42. PRIMENA ZAKONA

- (1) Na pitanja koja nisu regulisana ovim uslovima, primenjuju se odgovarajuće odredbe Zakona o obligacionim odnosima i ostalih pozitivno pravnih propisa koji regulišu ovu materiju.

Član 43. NADLEŽNOST U SLUČAJU SPORA

- (1) U slučaju spora između osiguranika, odnosno ugovarača osiguranja i osiguravača, nadležan je isključivo stvarno nadležni sud prema mestu sedišta osiguravača.

Član 44. ZAVRŠNE ODREDBE

- (1) Ovi Uslovi stupaju na snagu i primenjuju se od 24.06.2024. godine. Uslovi se objavljuju na oglasnoj tabli Društva na dan njihovog usvajanja.
- (2) Danom primene ovih Uslova stavljaju se van snage i prestaju da važe Opšti uslovi za kombinovano osiguranje motornih vozila (auto kasko) OU-AK-2/23, del. br 02-2032 od 28.09.2023. godine.